

Güneydoğu Anadolu Bölgesi Hububat Üretim Tahmini ve Değerlendirme

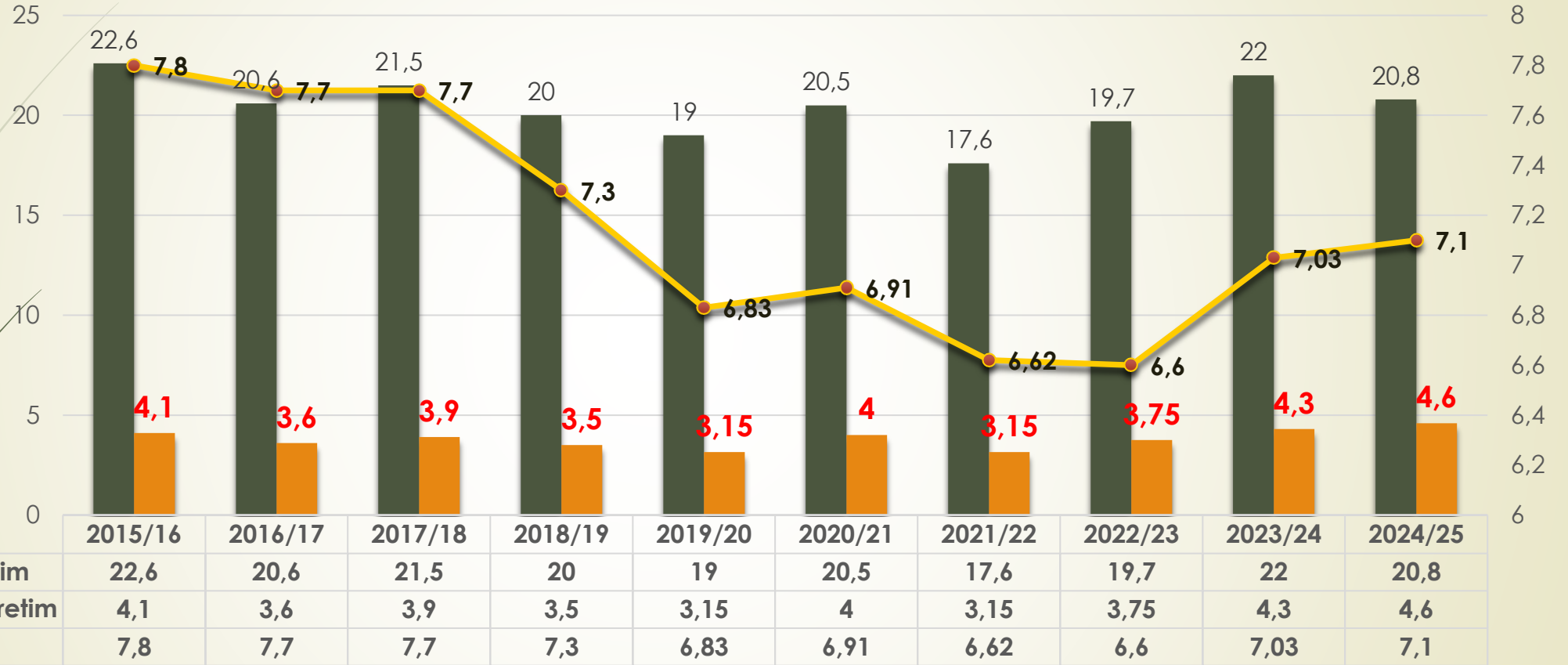
Bölgenin tarımsal potansiyeli ve gelecek projeksiyonları

Veysi Duyan

**Dicle Un Sanayicileri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı**

Mayıs 2025

TÜRKİYE EKMEKLİK VE MAKARNALIK BUĞDAY ÜRETİMİ

Kaynak:TÜİK

21 sezonunda yaşanan kuraklık sebebiyle 17 milyon tona düşen üretim miktarımız, son 3 yıldır yapılan desteklemeler ve 2023 yılı nisan ayı yağışları ile 23 sezonunu son 6 yılın en yüksek üretim rakamıyla kapattı. 2024 sezonunda ise %5,5 oranında bir azalmayla 20,8 milyon ton ile sezonu tamamladık. 2025 Sezonunda birçok bölgede yaşanan kuraklık sezonu beklenen tonajların çok altında kapatacağımızı gösteriyor.

Güneydoğu Bölgesi Tarımsal alanlar ve ekim yapılan ürünler

Ekilen Ürünler

Buğday, arpa ve çavdar gibi ürünler, bölgedeki tarımsal çeşitliliği artırmakta ve gıda güvenliğine katkı sağlamaktadır.

Ticaret Olanakları

Hububat, hem yerel pazarlar hem de uluslararası ticarete önemli bir pazar oluşturarak, ticaretin gelişimine katkıda bulunur. Un ihracatında önemli bir bölgedir.

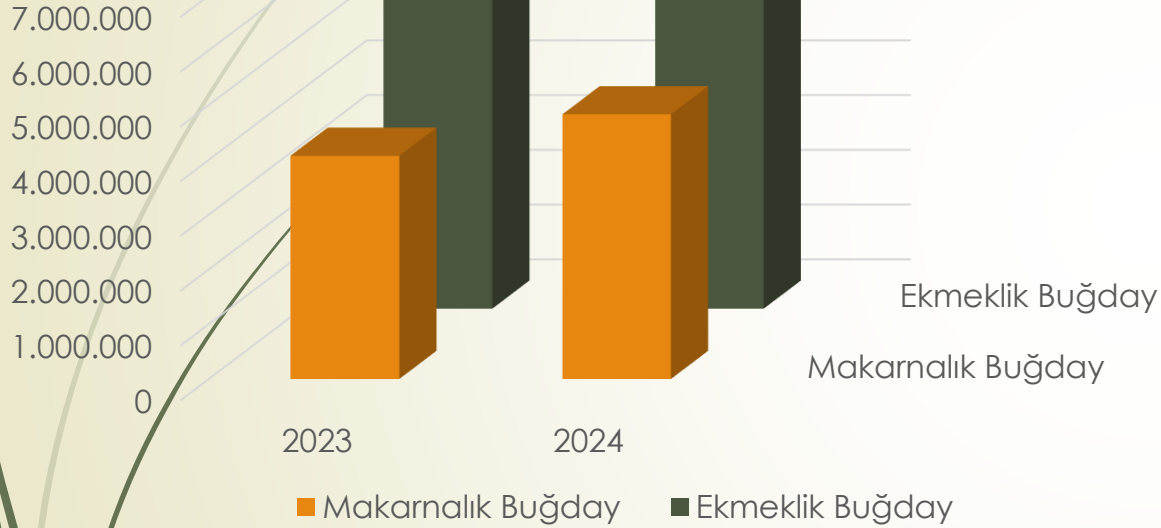

Sürdürülebilirlik

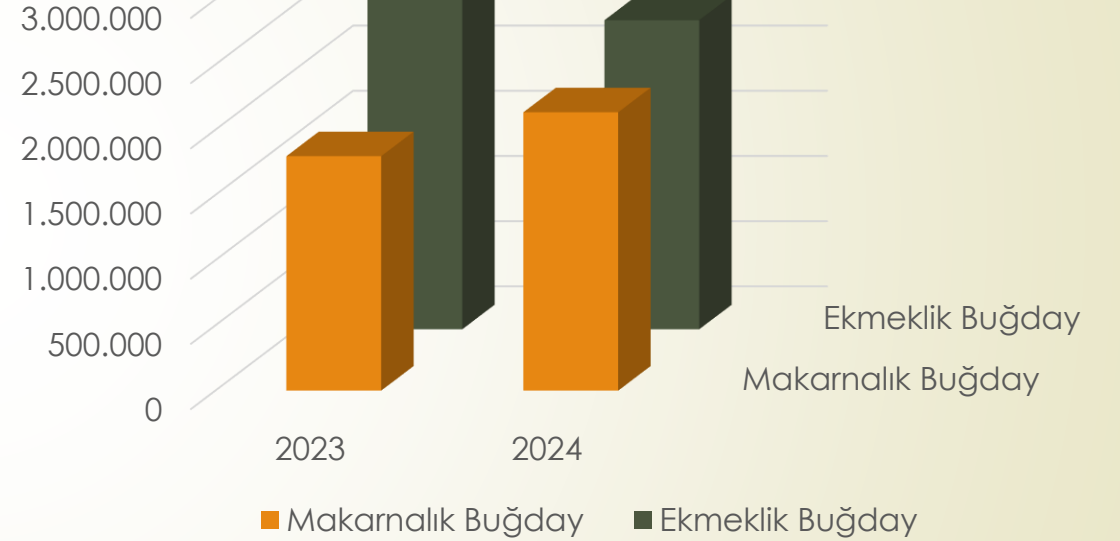
Güneydoğu Bölgesi, sıcak ve kuru yazlar ile ılımlı kışlarla karakterizedir. Bu iklim, tarımsal faaliyetler için elverişlidir. Tarımın sürdürülebilirliği için hububat üretimi desteklenmeli, çevre dostu yöntemler teşvik edilmelidir.

GÜNEYDOĞU BÖLGESİ BUĞDAY ÜRETİMİ

Ekili Alan

Üretim Miktarı

2023 ve 24 sezonu ekmeklik ve makarnalık buğday üretimi karşılaştırıldığında, ekmeklik buğday için ekim alanları hemen hemen aynı olsa da geçen yıl bölgede verim düşüklüğü yaşanmıştır. Makarnalık buğdayda ise ekim alanlarında son 2 yıldır artış yaşanmaktadır. 2025 sezonu için öngörümüz ekim alanlarında majör bir değişiklik olmasa da, yaşanan kuraklık ve don olayları sebebiyle üretim miktarlarında kayıp öngörmekteyiz.

GÜNEYDOĞU BÖLGESİ BUĞDAY ÜRETİM DURUMU-2024

EKMEKLİK BUĞDAY

İLLER	ADYAMAN	BATMAN	DİYARBAKIR	ANTEP	MARDİN	SİİRT	URFA	ŞIRNAK	
E.Alan(da)	548.763	313.915	2.009.824	451.835	921.080	194.730	1.568.884	244.935	
Verim	331	381	355	415	386	338	411	335	
Ü.M.	181.380	119.507	703.187	187.575	355.886	65.916	644.792	81.999	
TOPLAM Ü.M.								2.340.242 TON	

MAKARNALIK BUĞDAY

İLLER	ADYAMAN	BATMAN	DİYARBAKIR	ANTEP	MARDİN	SİİRT	URFA	ŞIRNAK	
E.Alan(da)	41.060	73.218	1.043.244	191.790	1.142.998	132.835	1.822.285	289.630	
Verim	344	414	424	480	446	391	473	346	
Ü.M.	14.136	30.342	441.819	92.089	508.746	51.998	861.095	100.076	
TOPLAM Ü.M.								2.100.141 TON	

GÜNEYDOĞU BÖLGESİ DİĞER HUBUBATLAR ÜRETİM DURUMU-2024

MISIR

İLLER	ADİYAMAN	BATMAN	DİYARBAKIR	ANTEP	MARDİN	SİİRT	URFA	ŞIRNAK	
E.Alan(da)	38848	62022	196110	60994	347274	10050	1059514	10070	
Verim	923	1304	1176	860	973	1365	848	897	
Ü.M.	35849	80853	230664	52441	337773	13716	898766	9032	
TOPLAM Ü.M.								1.659.094 TON	

ARPA

İLLER	ADİYAMAN	BATMAN	DİYARBAKIR	ANTEP	MARDİN	SİİRT	URFA	ŞIRNAK	
E.Alan(da)	568371	71776	609068	198793	298772	37640	1497471	126717	
Verim	317	356	342	253	263	278	274	270	
Ü.M.	180105	25549	208216	50334	78478	10465	410361	34230	
TOPLAM Ü.M.								997.738 TON	

BÖLGESEL ALAN YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ

1 Ekim 2024-28 Nisan 2025

ALAN	2025 Su Yılı Yağış (mm)	Normali (1991-2020) (mm)	2024 Su Yılı Yağış (mm)	Normale Göre Değişim (%)		2024 Su Yılına Göre Değişim (%)	
TÜRKİYE GENELİ	320,8	428,2	431,1	-25,1	Azalma	-25,6	Azalma
GÜNEYDOĞU BÖLGESİ	221,3	471,4	547,0	-53,1	Azalma	-59,5	Azalma

Türkiye geneli yaşanan kuraklık önceki dönemlere göre yaklaşık %25 daha az yağışla seyrederken, Güneydoğu bölgesi yağışlarda bir önceki yıla göre %60'lara varan ciddi bir azalma yaşamaktadır. Bu sezon kuraklık ve yaşanan don olaylarından en çok etkilenen ve verim kaybı yaşayacak bölgelerin başında gelmektedir.

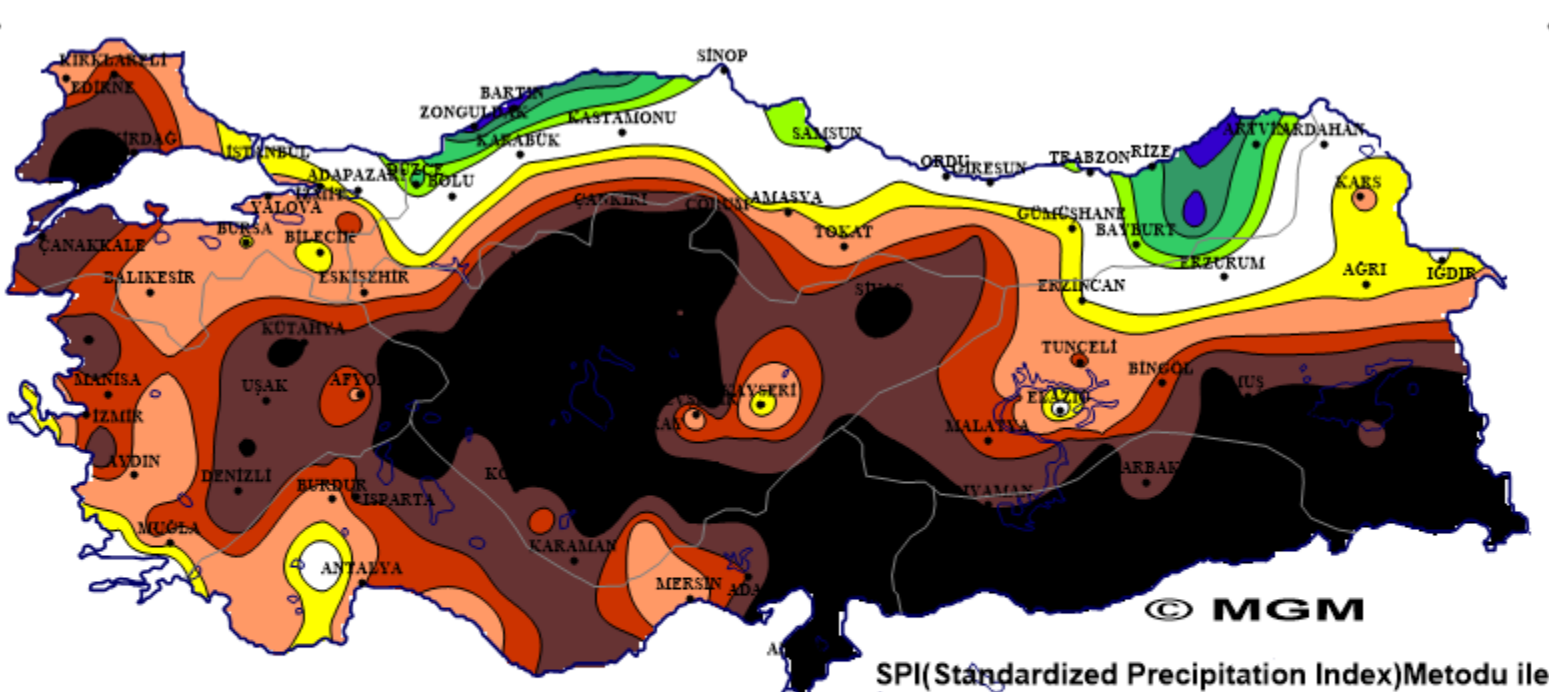
GÜNEYDOĞU BÖLGESİ İL BAZLI ALAN YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ

1 Ekim 2024-28 Nisan 2025

İLLER	2025 Su Yılı Yağış (mm)	Normali (1991-2020) (mm)	2024 Su Yılı Yağış (mm)	Normale Göre Değişim (%)		2024 Su Yılına Göre Değişim (%)	
				Değişim (%)	Azalma	Değişim (%)	Azalma
Diyarbakır	300,4	518,1	710,7	-42,0	Azalma	-57,7	Azalma
Gaziantep	203,9	521,5	440,0	-60,9	Azalma	-53,7	Azalma
Kilis	177,5	501,0	404,1	-64,6	Azalma	-56,1	Azalma
Mardin	175,3	442,5	482,4	-60,4	Azalma	-63,7	Azalma
Siirt	315,3	607,0	789,1	-48,1	Azalma	-60,0	Azalma
Şanlıurfa	166,1	375,8	449,6	-55,8	Azalma	-63,1	Azalma
Şırnak	270,2	570,3	848,7	-52,6	Azalma	-68,2	Azalma
Batman	285,3	517,0	653,0	-44,8	Azalma	-56,3	Azalma

Bölgenin yağış azalma ortalaması %60lara kadar yükselmiş durumdadır. Özellikle buğday ekiminin yoğun olarak gerçekleştirildiği iller Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Mardin geçen yıla göre ciddi bir kuraklık yaşamaktadır.

TÜRKİYE 6 AYLIK KURAKLIK HARİTASI

SPI(Standardized Precipitation Index)Metodu ile
Meteorolojik Kuraklık Haritası
6 Aylık (Ekim 2024-Mart 2025)
Hazırlanış Tarihi: Nisan 2025

* Bu veriler kalite kontrolden geçmemiştir.

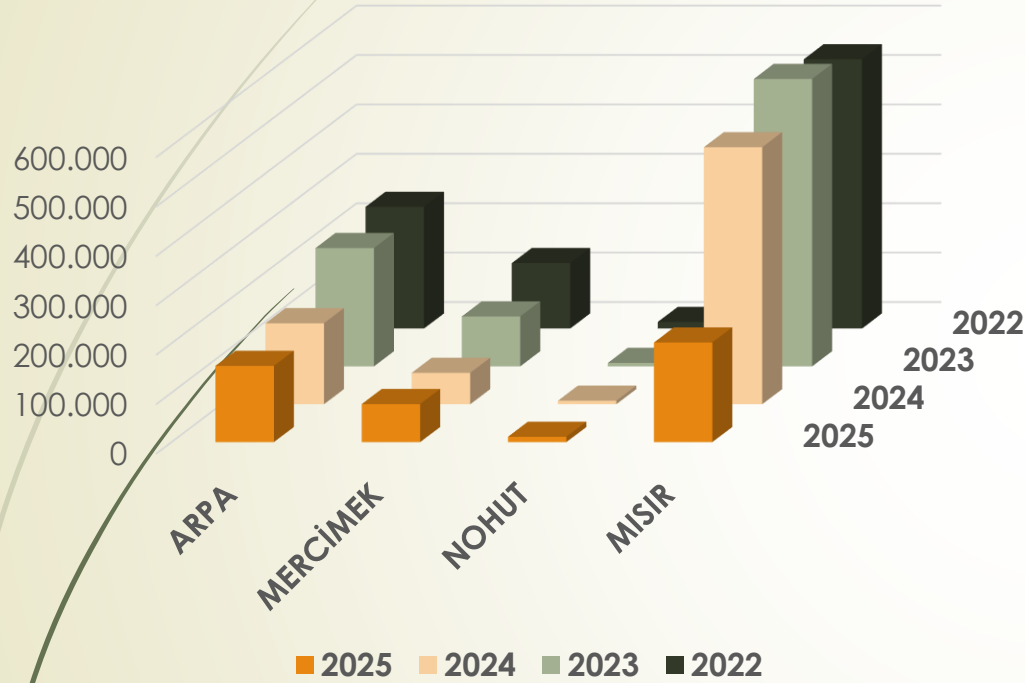

Türkiye 6 aylık yağış değerlendirmesine bakıldığında olağanüstü kuraklık yaşayan bölge iç Anadolu ve Güneydoğu bölgesi olarak karşımıza çıkıyor.

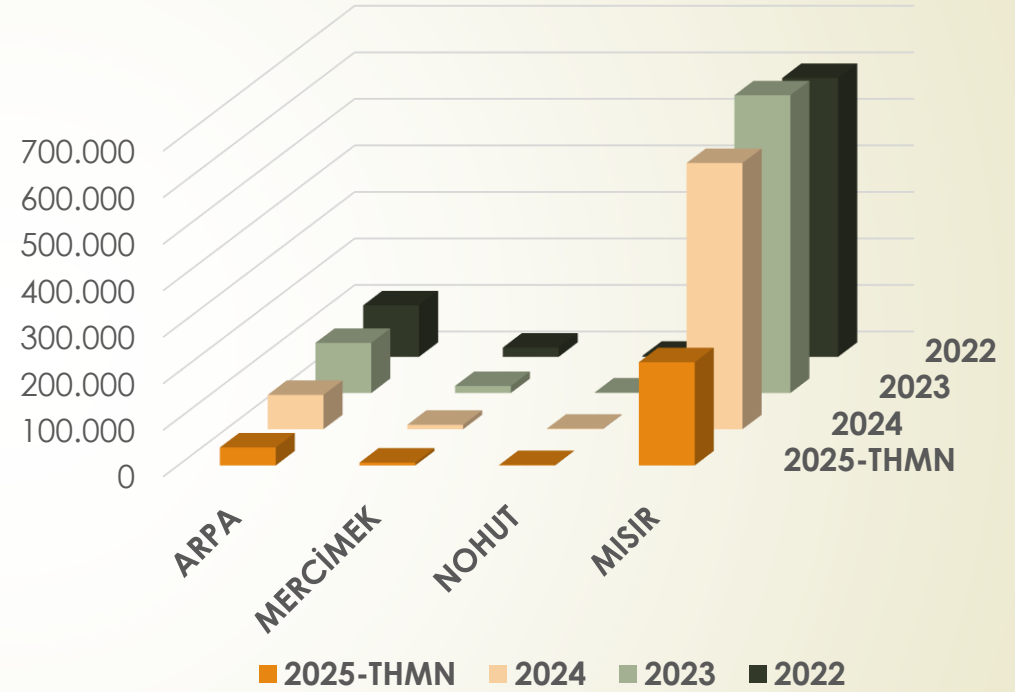
İleriye dönük 3 aylık tahminlerde ise kuraklığın majör seviyelerde devam edeceği ve bunun üretim miktarlarına yansıtacağını söylemek mümkün.

DIĞER HUBUBAT ÜRÜNLERİ ÜRETİM DURUMU-MARDİN

Ekili Alan

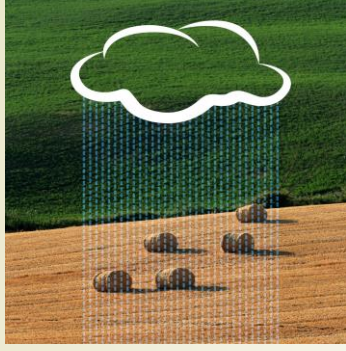

Üretim Miktarı

Güneydoğu bölgesinin önemli üretim şehirlerinden biri olan Mardin örneğinden yola çıkarak, Bölgede özellikle mısır üretiminde geçen yıla göre sulama sıkıntısından kaynaklı %50'ye yakın bir azalma ve buğdaya kayış olduğunu, diğer hububat üretimi değerlendirildiğinde %3'lük bir artış yaşanacağını söylemek mümkün.

Sonuç ve Değerlendirme

Kuraklık-Yağış

Güneydoğu bölgesinde son 6 aylık verilere göre kış ekstrem kurak geçmiş ve **yağışlar %60'ın üzerinde azalmıştır.**

Sezonun kalan kısmının uzun yıllar ortalamasında yağış alacağı varsayılsa da yağışlar bitki gelişimi için yeterli olamayacaktır.

Üretim

Bölgede buğdaylar genellikle sapa kalkma evresinde,erken ekimlerde başaklanma başlangıcında.Diyarbakır ve Gaziantep'de fare ile mücadele var.

Ekim alanlarında %3'lük bir artış olsada reelte de en az %15 düşüş beklenmekte.

Stratejiler ve Gelecek Beklentileri

Özellikle iklim değişikliğinin önümüzdeki dönemlerde gıda tedariği konusunda en büyük mücadelelerimizden biri olacağı aşikar.

Sözleşmeli üretim ile ekim alanlarının artırılmasının yanında **verim kaybının önlenmesi** gerekmektedir.

DUNSAD
DİCLE UN SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

TEŞEKKÜRLER.

Veysi Duyan

Dicle Un Sanayicileri Derneği

Yönetim Kurulu Başkanı

Mayıs 2025